

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Teie 01.06.2026 nr 1.2-2/50-1/

Meie 25.06.2026 nr 5.2-2/14031-2

Eelnõu tagasiside

Sotsiaalkindlustusametile (SKA) on esitatud arvamuse avaldamiseks sotsiaalhoolekande seaduse ja sotsiaalseadustiku üldosa seaduse muutmise seaduse (erihoolekandeteenused) eelnõu. SKA tutvus eelnõuga ja esitab selle kohta järgmise arvamuse

1. Eelnõu § 1 punkt 12 (SHS § 71). Teeme ettepaneku kaaluda paragrahvi täiendamist lõikega: „erihoolekandeteenusele suunatud isiku suunamisotsust, kes ei ole rahvastikuregistri järgi selle kohaliku omavalitsuse elanik, ei või lõpetada ja suunamisperioodi lõppedes uut mitte väljastada üksnes põhjusel, et teenuskohta soovib kasutada sama kohaliku omavalitsuse kohalik elanik“. Täienduse mõte seisneb selles, et isiku teenusvajaduse äralangemiseni ei või kohaliku omavalitsuse asutus keelduda isikule erihoolekandeteenuse osutamisest, kui suunamisotsuse väljastamise ajal teenuseosutaja nõustus isikule teenuse osutamisega ning 30/70 suhtarv on muutunud KOV-i elanike kahjuks.

Lisaks vajaks lõike 1¹ juures täpsustamist, mida mõeldakse kohaliku omavalitsuse üksuse all. Kas selle alla kuuluvad ainult valla või linna ametiasutused või ka ametiasutuste hallatavad asutused, sihtasutused, kohaliku omavalitsuse äriühingud või ka kohaliku omavalitsuse osalusega sihtasutused, mittetulundusühingud, äriühingud või samuti kohalike omavalitsuste ühisasutused?

2. Eelnõu § 1 punkt 32 (SHS § 77 lõige 6). Teeme ettepaneku täpsustada sõnastust selliselt, et teenuseosutajaga saaks lepingu sõlmimisest keelduda kui teenuseosutajale on tehtud ettekirjutus ja see on jäetud täitmata. Samas ei saa välistada, et ka sellistes situatsioonides võib tekkida vajadus teatud kaalutusruumi järele – eriti kui inimesed on teenusel ja neile ei ole asenduskohti pakkuda.
3. Eelnõu § 1 punkt 34 (SHS § 80 lõige 1 punkt 1). Teeme ettepaneku kaaluda sõnastust: „isik ei kasuta igapäevaelu toetamise teenust, töötamise toetamise teenust, toetatud elamise teenust ning päeva- ja nädalahoiuteenust vähemalt minimaalses mahus kauem kui kaks kuud järjest või neljal kuul aastas, kogukonnas elamise teenust ja ööpäevaringset erihooledusteenust kauem kui kaks kuud järjest, välja arvatud statsionaarse tervishoiuteenuse osutamise korral;“.
4. Eelnõu § 1 punkt 47 (SHS § 152 lõige 3 punkt 1¹). Teeme ettepaneku jätta nimetatud punkt hetkel eelnõust välja, kuna tegevusloa nõudeid on plaanis täpsemalt käsitleda erihoolekande reformi käigus. Lisaks eeldab muudatuse rakendamine MTR-i arendust, mida ei tehta, kuna paralleelselt on toimumas SHS-i tegevuslubade MTRist üle viimine TARVIKusse. TARVIKu arenduseks erihoolekande tegevuslubade ja nende menetlemise sisendi andmine on hetkel planeeritud 2027. aastasse. Selle protsessi käigus saaks hinnata, kas nimetatud andmete puhul on tegemist taotluse andmetega, mis on vajalikud

tegevusloa kontrolliesemesse kuuluvate majandustegevuse nõuete täitmise kontrollimiseks.

5. Eelnõu § 1 punkt 48 (SHS § 160 lõige 50). Eelnõu kohaselt hakkab uus kord kehtima nendele tegevuskohtadele, mille tegevusluba on antud alates 1. jaanuarist 2027. Sellega seoses vajaks täpsustamist, kas see hõlmab ka olukordi, kus tegemist ei ole päris uue tegevuskohaga. Näiteks kui olemasolev teenuseosutaja suurendab teenuskohtade arvu, muudab tegevusluba või laiendab olemasolevat tegevuskohta.

Lisaks eeltoodule teeme ettepanku kaaluda SHS-is täiendavalt järgmiste muudatuste tegemist:

6. SHS § 70 lõige 2. Teeme ettepanku täiendada lõike loetelu punktiga (nt 1²) „isiku toetusvajaduse ajakriitilisus, et ennetada tervisekahju“ ja punktiga (nt 1³) „isiku valmisolek erihoolekandeteenust kasutada“.
7. SHS § 80 lõige 7 punkt 2. Teeme ettepaneku kaaluda selle asemel sõnastust: „ei ole kasutanud igapäevaelu toetamise teenust, töötamise toetamise teenust, toetatud elamise teenust ning päeva- ja nädalahoiuteenust vähemalt minimaalses mahus kauem kui kaks kuud järjest või neljal kuul aastas, kogukonnas elamise teenust ja ööpäevaringset erihooldusteenust kauem kui kaks kuud järjest;“.
8. SHS § 82. Teeme ettepanku täiendada regulatsiooni SKA õigusega tunnistada teenuse suunamisotsus ja õigustatuse otsus kehtetuks, kui isik ei ole kasutanud igapäevaelu toetamise teenust, töötamise toetamise teenust, toetatud elamise teenust ning päeva- ja nädalahoiuteenust vähemalt minimaalses mahus kuni kaks kuud järjest või neljal kuul aastas, kogukonnas elamise teenust ja ööpäevaringset erihooldusteenust kuni kaks kuud järjest – aja eest, millal isik teenust ei kasutanud, kuid kõige rohkem nelja kuu ulatuses ühe aasta jooksul.
9. Teeme ettepanku täiendada SHS §-i 160 täiendava lõikega: „Sotsiaalkindlustusamet hindab selle isiku erihoolekandeteenuse vajadust, kellele Sotsiaalkindlustusamet on väljastanud enne 2027. aasta 1. jaanuari õigustatuse otsuse erihoolekandeteenusele ja kes on võetud erihoolekandeteenuse järjekorda. Kui isik vastab käesoleva seaduse §-s 70 sätestatud erihoolekandeteenuse saamise tingimustele, otsustab Sotsiaalkindlustusamet teenuse osutamise vastavalt samas paragrahvis sätestatule ning teavitab isikut tema võtmisest erihoolekandeteenuse järjekorda kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Isikul, kellel ei tuvastata erihoolekandeteenuse vajadust, tunnistatakse kehtiv erihoolekandeteenuse õigustatuse otsus ja järjekorrateade kehtetuks.“. Siinkohal vajaks täiendavalt läbi mõtlemist, mida tehakse poolleilolevate menetlustega, kui halduspraktika ja teenusvajaduse hindamise alused muutuvad (uus järjekorra pidamise kord alates 01.01.2027).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Maret Maripuu
peadirektor

Andrus Jürgens
57833628, Andrus.Jurgens@sotsiaalkindlustusamet.ee

Leila Siiroja
57493268, Leila.Siiroja@sotsiaalkindlustusamet.ee

Marge Mägi
54720389, Marge.Magi@sotsiaalkindlustusamet.ee

Kaira Berenstrauch
53366957, Kaira.Berenstrauch@sotsiaalkindlustusamet.ee

Tiiu Pärnmäe
6208346, Tiiu.Parnmae@sotsiaalkindlustusamet.ee

Thea Tänav
59141325, Thea.Tanav@sotsiaalkindlustusamet.ee

Lagle Kalberg
53002295, Lagle.Kalberg@sotsiaalkindlustusamet.ee

Cärolyn-Angelika Liblik
53618696, carolyn.liblik@sotsiaalkindlustusamet.ee

Ülle Riisalo
53040770, Ulle.Riisalo@sotsiaalkindlustusamet.ee